

ние се добивало твърде трудно, особно ако е било за откриване печатница въ провинцията. Възъ основа на този законъ П. Кисимовъ подалъ въ 1856 година молба до Търновския мютесарифъ да му разреши да открие печатница въ Търново, но му било отказано. П. Кисимовъ нѣколко години наредъ правилъ неуморими опити по разни пѣтища: чрезъ подкупи, чрезъ влиятелни лица да се добере до разрешение, но постоянно претърпѣвалъ несполука¹⁾. Въпрѣки тѣзи прѣчки, до 60-тѣ години били открити вече нѣколко български печатници въ Европейска Турция. Първитѣ печатници се явили въ Солунъ и Самоковъ. Солунската печатница била основана отъ архим. Теодосий, но въ коя година — точно не се знае. Предполага се, преди 1838 година. Като родоначалникъ на тази печатница се смѣта печатницата въ с. Ватоша (Тиквешко). Основателъ на самоковската печатница билъ Николай Карастояновъ²⁾. Въ тѣхъ се печатили, обаче, само книги. Първата българска печатница, която вече печати вестникъ, е тази на „Цариградски вѣстникъ“. Печатницата била основана въ 1849 г. отъ д-ръ Ив. Богоровъ, благодарение материалната и морална подкрепа на родолюбиви българи.

Въ Европейска Турция най-много български печатници имало въ Цариградъ; споредъ Начовъ тѣ били 11, обаче въ сжщность тѣхниятъ брой билъ по-малкъ, защото нѣкои отъ тѣхъ промѣняли имената си³⁾. Напр., печатницата „Цариградски вѣстникъ“ за съвършено кратко време носи името печатница „Ал. Екзархъ“; печатницата „Македония“, следъ като била купена отъ Хр. Г. Бъчваровъ и З. Градинаровъ била преименувана въ „Печатница у Джам-лж-ханъ“ и пр..

Въ почти всички български цариградски печатници били печатени български периодични издания. Отъ емигрантскитѣ центрове най-много български печатници имало въ Букурещъ и Браила. Въ Букурещъ имало 9 печатници, отъ които въ 8 били печатани периодични издания. Въ сжщность тѣхниятъ брой билъ по-малкъ, защото нѣкои отъ печатниците промѣняли имената си въ зависимостъ отъ периодичнитѣ издания, които се печатали тамъ. Така печатницата на „Отечество“, „Знаме“, Д. Веселиновъ и „Стара Планина“ била една и сжща. Презъ 1875 година Каравеловъ и Д. В. Храновъ се сдружили и печатницата „Свобода“ била наречена за кратко време „Печатница на Д. В. Храновъ и С-ие“⁴⁾.

1) Н. Начовъ: Новобългарската книга и печатното дѣло у насъ отъ 1806 година до 1877 година. Сб. Б. А. Н. XV, стр. 11—14:

2) *ibid* p. 69—74, 96—98.

3) *ibid* p. 76.

4) *ibid* p. 41.